

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม เขต 2 ผู้วิจัย ได้สรุปผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม เขต 2 สรุปผลได้ดังนี้

1. ระดับการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม เขต 2 แต่ละด้านมีค่าเฉลี่ย ดังนี้

ระดับการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2 พบว่า โดยรวมตามสถานภาพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษาและด้านการจัดการเรียนรู้เท่ากัน ด้านการจัดกิจกรรมของสถานศึกษาและด้านการจัดกิจกรรมสัมพันธ์ เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา และด้านการจัดกิจกรรมสัมพันธ์ ครูผู้สอนมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษาและด้านการจัดกิจกรรมสัมพันธ์เท่ากัน และด้านการจัดการเรียนรู้

ระดับการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2 พบว่า โดยรวมตามขนาด

โรงเรียนมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก
โรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

โรงเรียนขนาดใหญ่ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมสัมพันธ์ ด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมของสถานศึกษาและด้านการจัดการเรียนรู้

โรงเรียนขนาดกลาง โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมของสถานศึกษาและด้านการจัดกิจกรรมสัมพันธ์

โรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้าน การจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษาและด้านการจัดกิจกรรมสัมพันธ์

2. ผลเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ตามสถานภาพพบว่า โดยรวม ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีระดับการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้และด้านการจัดกิจกรรมของสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการจัดกิจกรรมสัมพันธ์ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาตามขนาดสถานศึกษา ระดับการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2 โดยรวม โรงเรียนที่มีขนาดต่างกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่โรงเรียนขนาดเล็กแตกต่างกับโรงเรียนขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีระดับการจัดการเรียนรู้มากกว่า โรงเรียนขนาดกลาง ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็กมีระดับการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า

ด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษา โรงเรียนขนาดเล็กแตกต่างกับโรงเรียนขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีระดับการจัดการเรียนรู้มากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดกลาง และ

โรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็กมีระดับการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนไม่แตกต่างกัน

ด้านการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนขนาดเล็กแตกต่างกับโรงเรียนขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีระดับการจัดการเรียนรู้มากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็กมีระดับการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนไม่แตกต่างกัน

ด้านการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา โรงเรียนขนาดเล็กแตกต่างกับโรงเรียนขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีระดับการจัดการเรียนรู้มากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็กมีระดับการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนไม่แตกต่างกัน

ด้านการจัดกิจกรรมสัมพันธ์ โรงเรียนขนาดเล็กแตกต่างกับโรงเรียนขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีระดับการจัดการเรียนรู้มากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็กมีระดับการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะ ในการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

ด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษา ควรส่งบุคลากรเข้ารับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จัดทำโครงการส่งเสริมความรู้สู่ประชาคมอาเซียนอย่างต่อเนื่อง มีการประชุมจัดการเรียนการสอน จัดทำแผนอาเซียนศึกษา ดำเนินการตามแผนงาน/กิจกรรมกำกับ ติดตาม ประเมินผล ให้ความสำคัญโดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ และนโยบาย สร้างความตระหนักความจำเป็นของสมาคมอาเซียน โรงเรียนปรับหลักสูตรยึดหลักพัฒนาเศรษฐกิจ และจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภาคีเครือข่ายการจัดการเรียนรู้สู่อาเซียน

ด้านการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา ควรจัดนิทรรศการส่งเสริมความรู้เพื่อก้าวสู่การปะเป็นประชาคมอาเซียน ครูบูรณาการเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับอาเซียนเข้ากับทุกสาระการเรียนรู้ มีการจัดกิจกรรมภาษาอาเซียนเพื่อการเรียนรู้และภาษาอังกฤษวันละคำ ในช่วงโมฆสุดท้ายของกิจกรรมการเรียนการสอน

ด้านการจัดการเรียนรู้ ควรดำเนินการตามแผน มีการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง จัดห้องหรือมุมส่งเสริมความรู้เพื่อก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียน จัดให้มีกิจกรรมภาษาอาเซียนเพื่อการเรียนรู้และภาษาอังกฤษวันละคำหน้าเสาธง และเสียงตามสายตอนพักกลางวัน

ด้านการจัดกิจกรรมสัมพันธ์ ควรจัดกิจกรรมชมรมประเทศอาเซียนตามกลุ่มสนใจ นำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพเพื่อสร้างรายได้ เน้นด้านภาษา ศาสนาและวัฒนธรรม ทักษะศึกษาในกลุ่มประเทศอาเซียน

อภิปรายผล

1. ระดับการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการวิจัยของเฉลียว เกื้อนภา (2554 : 107-108) ที่พบว่า โดยภาพรวมการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของ โรงเรียนเครือข่ายศูนย์อาเซียนศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต 1 ดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านบริหารจัดการและกระบวนการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ทุกรายการ และสอดคล้องกับ งานวิจัยของสรศักดิ์ บัวเยี่ยม (2556 : 55-56) ที่วิจัยเรื่อง การเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบุคคลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนด้านงบประมาณมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า งานนโยบายของรัฐมนตรีเริ่มที่การสร้างความรู้ ความเข้าใจกับบุคคลให้เกิดความตระหนักในบทบาทหน้าที่ที่ต้องดำเนินการ ส่วนงบประมาณนั้นเป็นกระบวนการที่ยุ่งยากในการจัดสรรและจัดการได้ล่าช้าตามกระบวนการของทางราชการอยู่แล้ว และสอดคล้องกับเอรวรรณ สมรักษา (2555 : 69) ที่ศึกษาความคิดเห็น ที่มีต่อการเรียนการสอนเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบระดับการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2 ตามสถานภาพ พบว่า โดยรวม ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีระดับการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้และด้านการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน

ด้านการจัดกิจกรรมสัมพันธ์ไม่แตกต่างกัน เพราะ หน่วยงานบังคับบัญชาในระดับกรม/กระทรวง ได้ให้นโยบายเกี่ยวกับอาเซียนเป็นกรอบแนวทางเดียวกัน โดยเริ่มจากการนำร่องที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้กลุ่มเครือข่ายรับช่วงต่อไปประสานให้สถานศึกษาดำเนินงานการจัดกิจกรรมสัมพันธ์จึงไม่แตกต่างกัน ส่วนที่เป็นอำนาจหน้าที่ในกรอบของทางสถานศึกษา เนื่องจากมีความเป็นนิติบุคคลตามกรอบการบริหารงานของสถานศึกษาจึงมีความเป็นเอกเทศในการดำเนินงาน ตามบริบทของสถานศึกษา ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ ชุมชนและแหล่งทรัพยากรอื่นๆ แต่อย่างไรก็ตามความคิดเห็นที่อยู่ในระดับมากอาจมีส่วนจากการที่มีการให้นโยบายของรัฐบาลจึงต้องทำให้เกิดความสำเร็จเพื่อเป็นเป้าในการสนองนโยบายส่วนหนึ่ง

โดยรวมระดับการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนของสถานศึกษาในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โรงเรียนขนาดเล็กแตกต่างกับ โรงเรียนขนาดกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดเล็กมีระดับการพัฒนามากกว่าโรงเรียนขนาดกลาง ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็กมีระดับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยขัดแย้งกับงานวิจัยของสรศักดิ์ บัวเข็ม เรื่องการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตระยอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ที่พบว่า โดยรวมโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่มีการเตรียมความพร้อมมากกว่าขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลางมีการเตรียมความพร้อมมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก อาจเป็นเพราะนโยบายการยุบรวมโรงเรียนขนาดเล็กทำให้เกิดการกระตุ้นเพื่อความอยู่รอด ทำให้โรงเรียนขนาดเล็กตระหนักบทบาทหน้าที่สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยมีประเด็นน่าสนใจที่ควรนำไปใช้ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดกิจกรรมสัมพันธ์มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นโรงเรียนควรทำกิจกรรมสัมพันธ์ให้กับนักเรียนทุกระดับชั้นให้มากขึ้น โดยแทรกความรู้เกี่ยวกับอาเซียนในกิจกรรม

1.2 ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนขนาดกลางระดับการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคม

อาเซียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น โรงเรียนขนาดกลาง ควรดำเนินงานด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมของสถานศึกษา และกิจกรรมสัมพันธ์เกี่ยวกับอาเซียนให้มากขึ้น

1.3 ผลการวิจัยที่พบว่า แต่ละด้านมีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แต่มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคกว่า บุคคลและงบประมาณมีความขาดแคลน แต่ที่น่าสนใจก็คือ ด้านกระบวนการดำเนินงานมีระบบเชื่อถือได้ เป็นมาตรฐานเดียวกันหรือไม่ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลที่เกิดขึ้นมีระดับการยอมรับอย่างไร เป็นการประเมินแบบเอาตัวรอดหรือไม่ ดังนั้นจากการนำข้อมูลจากโรงเรียนที่เป็น Best Practice มาเป็นแนวทางการดำเนินงาน จึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจข้อหนึ่ง

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาเปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างประสิทธิผลการทำงานของการทำงานโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน เพื่อหารูปแบบหรือองค์ประกอบในการดำเนินงานที่มีคุณภาพต่อไป

2.2 การศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาระดับความต้องการของนักเรียนต่อกิจกรรมอาเซียนในแต่ละระดับชั้น เพื่อหารูปแบบกิจกรรมที่เหมาะสมกับนักเรียนทุกระดับ

2.3 การศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน